Käesolev dokument on selgitava iseloomuga ja põhineb Finantsinspektsioonil olevatel andmetele. See ei too kaasa õigusi ega sea kohustusi. Kui käesolevas dokumendis on erisused Finantsinsinspektsiooni otsuses olevaga, siis tuleb õigeks pidada infot ja seisukohti, mis on Finantsinspektsiooni otsuses.

KORDUMA KIPPUVAD KÜSIMUSED

1. **Milliseid sanktsioone AS-le SEB Pank kehtestati?**

   Finantsinspektsioon tuvastas järelevalvemenetluse käigus puuduseid AS-i SEB Pank tegevuses rahapesu tõkestamisel. Finantsinspektsioon tegi AS-ile SEB Pank ettekirjutuse, mis kohustab panka võtma vastu meetmeid selleks, et puudused kõrvaldada. Samade tuvastatud asjaolude ajendil alustas Finantsinspektsioon ka väärteomenetlust ning tegi AS-ile SEB Pank minevikus toime pandud tegude eest trahvi miljon eurot.

2. **Miks viis Finantsiinspektsioon AS-i SEB Pank asjas läbi nii järelevalve- kui ka väärteomenetluse?**

   Finantsinspektsioon on haldusorgan, kes viib läbi järelevalvemenetlusi ning AS-is SEB Pank läbi viidud kohapealne kontroll on üks järelevalvemenetluse viisidest. Kui Finantsinspektsioon tuvastab kohapealse kontrolli käigus ettevõttes seaduserikkumisi, siis on inspektsioonil võimalik jätkata erinevate menetlustega. Üks võimalus on jätkata järelevalvemenetlust ning teine võimalus on alustada väärteomenetlust. Lisaks on võimalik neid menetlusi jätkata paralleelselt ja seda AS-i SEB Pank puhul tehtigi. Järelevalvemenetlus ja väärteomenetlus on oma olemuselt erinevad. Järelevalvemenetluse lõppedes tehti pangale ettekirjutus, mis suunab teda tuvastatud puudusi kõrvaldama ja võtma meetmeid, et rikkumisi tulevikus vältida. Väärteomenetlusega selgitati aga välja, kas pank on toime pannud õigusevastase teo ja see lõppes rahatrahviga.

3. **Milles seisnesid AS-i SEB Pank seadusrikkumised?**

   Laias laastus võib AS-i SEB Pank rikkumised jagada neljaks. Pank ei järginud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses kehtestatud nõudeid seoses

   1. kliendiandmete registreerimise ja säilitamise kohustusega;
   2. hoolsusmeetmete kohaldamisega tegeliku kasusaaja tuvastamisel;
   3. hoolsusmeetmete kohaldamisega ärisuhte seirel;
   4. teatamiskohustuse täitmisega rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtluse korral.

4. **Mida tähendab, et AS SEB Pank ei järginud seaduse nõudeid kliendiandmete registreerimise ja säilitamise kohustusega?**

   AS-il SEB Pank puudusid piisavalt täpsed protseduurireeglid selle kohta, millisel juhul ja millises ulatuses koguda informatsiooni ärisuhte eesmärgi ning olemuse kohta ning seetõttu kogus pank mõnede klientide kohta andmeid ebapiisavalt. Näiteks ei olnud AS SEB Pank osade klientide puhul tuvastanud nende tegevusalasid või -valdkondi, maksetavasid, kogemust deklareeritud tegevusalal tegutseda või olulisemaid äripartnereid. Lisaks esines puuduseid kogutud andmete kvaliteedis. Näiteks oli sama panga kliendi või tegeliku kasusaaja nimi erinevates panga

andmebaasides kirjutatud erinevalt, vahel puudus ettevõtte esindaja või tegeliku kasusaaja isikukood, sünnikuupäev või residentsus. Puudulikult kogutud alusandmed ei võimaldanud AS-il SEB Pank oma kliendibaasi piisavalt analüüsida ega andmeid ammendavalt ja viivitamata kätte saada.

5. **Mida tähendab, et AS SEB Pank ei järginud seaduse nõudeid hoolsusmeetmete kohaldamisega tegeliku kasusaaja tuvastamisel?**

   AS SEB Pank tugines ärisuhte loomisel osadel juhtudel kliendi esitatud andmetele ja neid andmeid ei kontrollitud ka siis, kui see oleks olnud riskipõhisest lähenemisest tulenevalt vajalik.

6. **Mida tähendab, et AS SEB Pank rikkus seaduse nõudeid hoolsusmeetmete kohaldamisega ärisuhte seirel?**

   See tähendab, et AS SEB Pank ei seiranud oma klientide ärisuhet õigesti ja pangal puudusid piisavalt detailsed põhimõtted selle kohta, millisel juhul ja millises ulatuses koguda informatsiooni oma klientide kohta ärisuhte käigus. Samuti polnud pangal piisavalt efektiivsed monitoorimislahendid.

7. **Mida tähendab, et AS SEB Pank rikkus seaduse nõudeid teatamiskohustuse täitmisega rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtluse korral?**

   See tähendab, et AS SEB Pank ei teinud Rahapesu andmebüroole kahtlaste tehingute kohta alati õigeaegselt teadet või olid teated esitatud puudulikult.

8. **Kui palju raha pesti läbi AS-i SEB Pank?**

   Finantsinspektsioon ei ole uurimisasutus vaid finantsjärelevalvaja, kes kontrollib muu hulgas, kas pankadel on nõuetele vastavad kontrollisüsteemid, mis võimaldavad neil tunda oma kliente ja tuvastada rahapesu kahtluseid. Rahapesu kahtlusega tehingutest peavad pangad teada andma Rahapesu andmebüroole, kes saadud infot analüüsib ning rahapesu ilmingute korral uurimisasutustele edasiseks menetluseks edastab.

9. **Kas Eesti panganduses on rahapesurisk suurem kui mujal?**

   Võrdlus teiste riikidega eeldab kõikehõlmava andmestiku olemasolu. Kuna Finantsinspektsioonile ei esitata kahtlaste tehingute kohta teateid ega kuritegevuse statistikat, siis on inspektsioonil rahapesu riski keeruline määratleda. Kuid Finantsinspektsioonile kättesaadava statistika alusel saab siiski järeldada, et Eesti panganduses on rahapesu risk võrreldes aastaga 2014 drastiliselt vähenenud ning võrreldes teiste Balti riikide ja Euroopa Liidu keskmisega on see väiksem.

Käesolev dokument on selgitava iseloomuga ja põhineb Finantsinspektsioonil olevatel andmetele. See ei too kaasa õigusi ega sea kohustusi. Kui käesolevas dokumendis on erisused Finantsinsinspektsiooni otsuses olevaga, siis tuleb õigeks pidada infot ja seisukohti, mis on Finantsinspektsiooni otsuses.

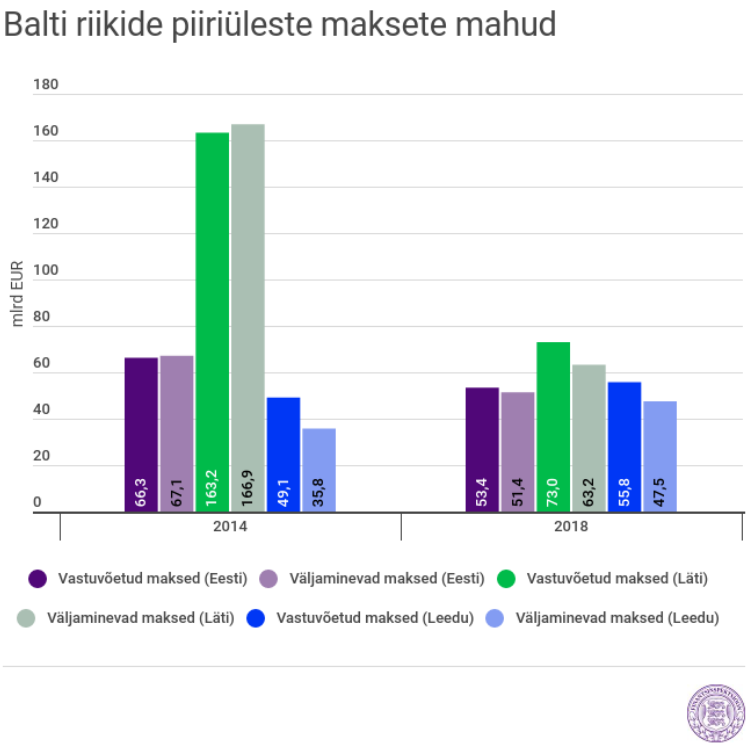

10. Kas minevikus toime pandud tegusid tohiks hinnata tänapäevastele reeglitele tuginedes?

Finantsinspektsioon tuvastas AS-ile SEB Pank tehtud ettekirjutuses kirjas olevad puudused kohapealse kontrolli käigus, mis viidi läbi eelmise aasta 26. augustist 27. septembrini. Väärteod pani AS SEB Pank aga toime 27. november 2017 – 27. september 2019. Järelevalve- ja väärteomenetluses lähtus Finantsinspektsioon seadustest, mis kehtivad tänapäeval ja kehtisid ka 2017. aastal.

11. Kas ja kuidas AS-ile SEB Pank tehtud trahv ja ettekirjutus panga klllientidele mõju avaldab?

AS SEB Pank on tugev ja stabiilne ning heade likviidsusnäitajate ja varade tootlusega pank, mis jätkab Eestis tavapäraselt oma klientide teenindamist. Panga kliendi jaoks ei muutu midagi.